

KREDARICA

BILTEN DRUŠTVA SLOVENCEV V NOVEM SADU

ISSN 1821-1070

Letnik XIII. št. 51

E-mail: kredarica@teamnet.rs

Novi Sad, julij-september 2013

Gostovanje MePZ in MoPS
Kredarice v Lendavi
str. 2

Intervju:
Igor Cvejanović
str. 5

Šola dopolnilnega pouka
slovenščine
str. 9

Ansambel Kredarice na
Avsenikovi delavnici
str. 4

Udeležili smo se
str. 7

V VINU – IN GLASBI – JE RESNICA

Mešani pevski zbor in Moška pevka skupina DS Kredarica na gostovanju v Lendavi

Od 30. avgusta do 1. septembra 2013, v času ko se v Lendavi začne veliko slavlje posvečeno grozdju in vinu – Lendavska trgateg, sta Mešani zbor in Moška pevka skupina DS Kredarica na povabilo Komornega zbora VITA iz Lendave, bila gosta dva dni v njihovem mestu. Z namenom, da povežemo zborovsko glasbo in slovensko vinsko tradicijo smo našemu projektu dali naziv „V vinu – in glasbi – je resnica“, in oddali prijavo na razpis za finančno podporo pri Uradu Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Zahvaljujoč njihovi podpori, kakor tudi pomoči Skupščine Mesta Novega Sada in župana Miloša Vučevića, ki so nam omogočili brezplačen prevoz do Lendave in nazaj, a prav tako tudi s pomočjo sredstev, ki nam jih je dodelil Nacionalni svet slovenske nacionalne manjšine v Srbiji, smo uspeli uresničiti našo veliko željo, da tudi to leto obiščemo en košček dežele naših prednikov.

Za pevce vsakega amaterskega zbora, pa tako tudi našega, so razen ljubezni do glasbe, največja motivacija ravno takšna potovanja! Za tiste med nami, ki so slovenskega porekla, je to včasih tudi edini način da še enkrat (mogoče tudi zadnjič!) obišejo kraje, ki jih vežejo za najlepše spomine na otroštvo, da obišejo grobove svojih prednikov, da se vsaj na kratko vidijo s sorodniki ... Za one druge je to način, da bliže spoznajo Slovenijo – njene neizmerne naravne lepote, njene dobre, pridne in gostoljubne ljudi, njihovo kulturo in tradicijo. Potovanje, ki se planira eno leto vnaprej, o katerem se sanja in za katero se pripravlja novi program, zaradi katerega se redno hodi na pevske vaje, a pogosto hiti z enih vaj na druge (saj so med pevci tudi oni, ki pojejo v večih zbora hkrati pri raznih nacionalnih manjšinah, ki živijo v našem neposrednem okolju) – to je tisto kar najbolj trdno drži ljudi skupaj, kar jim daje moč da zdržijo napor, ki ga zahteva ukvarjanje z glasbo pa naj je to samo amatersko ali pa tudi poklicno, kar je večinoma tudi pri nas.

Lendava je mestece na severovzhodu Slovenije v pomurski regiji, ki se pobleže imenuje Prekmurje, tik pri meji z Madžarsko, na slovensko-madžarsko-hrvaški tromeji. Na eni strani se naslanja na živopisne Lendavske gorice na katerih se urejeno v vrsti kot pod nitko nizajo vinogradi, na drugi strani pa se odpira proti obronkih Panonske nižine v porečju reke Mure in njenih pritokov.

Mesto šteje vsega okoli 3.400 prebivalcev in ima dolgo in bogato zgodovino (najstarejši pisni vir o Lendavi datira iz 1192. leta!). Zaradi svoje multietničnosti in multikulturalnosti ima Lendava veliko skupnega z našim Novim Sadom.

Obogati preteklosti so priča številni kulturno-zgodovinski spomeniki, od katerih bi omenili samo nekatere, ki smo tudi sami, zahvaljujoč prijaznosti naših gostiteljev, uspeli videti: srednjeveški grad na hribu nad mestom ki ga je v 18. stoletju obnovila plemiška družina Esterházy, kjer se nahajata danes Muzej in Galerija, zgradba sinagoge iz 18. stoletja, kapelica Sv. Trojice z mumijo Mihaela Hadika, evangeličanska cerkev, župna cerkev Sv. Katarine, nova zgradba Kulturnega doma z moderno opremljeno gledališko in koncertno dvorano itn.

V petek, 30. avgusta smo po lepem vremenu, za vsega 8 ur vožnje, prispeli v Lendavo in se namestili v Panzionu Olimpija, ki ga v Dolgi vasi drži družina Kočar.

Zvečer, isti dan, z začetkom ob 20:00 uri, je v lepi in akustični dvorani lendavske sinagoge v samem centru mesta organiziran koncert pred ne preveč številno toda naravnano publiko, ki nas je nagradila s prisrčnim aplavzom.

Mešani zbor, ki mu je dirigirala Dunja Huzjan je izvedel s klavirsko spremljavo Jožefa Ritterja, v prvem delu programa šest kompozicij – štiri s svetovno tematiko: prepeto Tam, kjer murke cveto (S. Avsenik, arr. S. Gros Marković), nostalgčno Tam, kjer teče bistra Zila (koroška, prir. J. Katnig, harm. J. Leskovar), veselo vinsko Gorenjska zdravica (ljudska, harm. M. Hubad), ljubezensko, hrepenečo kompozicijo Strunam po verzih Franceta Prešerna (D. Jenko, prir. J. Močnik), in dve duhovni: Oče naš (J. Leskovar) in Slava (iz Kratke slovenske maše G. Zafošnika).

Po nastopu zbora je na sceno stopila Moška pevka skupina in pod umetniškim vodstvom Boruta Pavliča, kakor vedno skladno, z veliko čustvenostjo, v duhu najboljše tradicije slovenskega moškega večglasnega petja, izvedla štiri slovenske narodne pesmi za katere je harmonizacijo napisal J. Leskovar: Pri farni cerkvi, Ko so fantje proti vasi šli, Veseli hribček i Sem šel, sem šel čez gmajnico, razen tega pa tudi dve srbski starogradske pesmi v priredbi D. Prestorja: Kraj jezera i Tiho, noći (po verzih J. J. Zmaja). Za lepo izvajanje so po vsaki skladbi bili nagrajeni z burnimi aplavzi.

Koncert je zaključil Mešani zbor s še šestimi skladbami: pesem polno trpljenja zaradi slovesa s svojo ljubo Nocoj, pa oh, nocoj (F. Venturini), šaljivo vinsko Nikdar ne bom pozabil (dolenjska ljudska, arr. T. Habe), splet raznovrstnih, vedrih

in šaljivih pesmi Venček ljudskih (sest. I. Švara) in na koncu skladbe, ki so prepletene z modernimi harmonijami in ritmi – odo naravnim lepotam naše rojstne dežele Slovenija, odkod lepote tvoje (brata Avsenik, besedilo M. Stare), veselo, ampak zelo modro, lahko bi se reklo – filozofsko skladbo Vrtljak (J. Robežnik, besedilo G. Strniša) ter znani šlager skupine Pepel in kri Dan ljubezni (T. Hrušovar, besedilo D. Velkaverh), ki je 1975. leta predstavljala Jugoslavijo na Pesmi Evrope, tokrat v aranžmaju Dunje Huzjan. Zbor je publiki, za konec, na bis, podaril še eno, to pot srbsko pesem po verzih kneza Mihajla Obrenovića – Što se bore misli moje (K. Stanković, arr. Đ. Rajković).

Zanimiv je podatek da je, glede na okoliščine, poleg številnih nastopov in gostovanj širom Srbije in Slovenije, to bil edini do sedaj (za 13 let obstoja in delovanja!) samostojni celovečerni koncert Mešanega zbora DS Kredarica, s sodelovanjem Moške pevske skupine. Po koncertu smo od publike dobili samo pohvalne besede in zelo lepe komentarje in vtise.

Po uspešnem koncertu so nas člani Upravnega odbora zbora Vita pogostili z izredno bogato in okusno večerjo v restavraciji Lovski dom.

V soboto, 31. avgusta so pevci Kredarice sodelovali v povorki, ki se tradicionalno dogaja vsako leto v času, ko se začne znana Lendavska trgatev. Bil je to zanimiv prizor: vzdolž glavnih ulic, z enega konca mesta pa vse do centra, je šla povorka veselih in razneženih ljudi – predstavnikov vseh krajevnih skupnosti občine Lendava, raznih združenj, nacionalnih skupnosti, predvsem pa – vinogradnikov in

vinarjev, ki so v svojih narodnih nošah prikazovali tradicijo in običaje svojega kraja. Na prošnjo enega srbskega združenja iz Lendave, se je četvero naših članov sprehodilo po mestu v srbskih narodnih nošah (ki so nam jih je rade volje odstopilo vodstvo novosadskega KUD-a Sonja Marinković), kar je bilo toplo pozdravljeno s strani številne publike, ki je stala na obeh straneh cestišča po katerem se je premikala povorka. Naš zbor je v tej povorki v večih navratih odpel kakšno slovensko pesem v skladu z vzdušjem in tematiko. Po končani slavnostni povorki so nam člani zbora Vita priskrbeli bone za topli obrok pod šotorjem v središču mesta, kjer smo skupaj z ostalimi udeleženci in obiskovalci ob narodni in zabavni glasbi z odra imeli priložnost občutiti in doživeti pravo vzdušje slovenske narodne veselice.

V nedeljo, 1. septembra, dopoldne, smo obiskali znamenitosti Lendave in okolice. Naši prijazni gostitelji iz zbora Vita, a posebej Marjetka Graj in Dušan Zver, sta se potrudila da nam za kratek čas pokažeta in povesta vse tisto kar je najpomembnejše iz zgodovine in kulture mesta. Slučajno je bila v tem času tudi razstava grafik Rembrandta van Rijna v Galeriji-Muzeju na gradu, pa smo izkoristili to enkratno priložnost da vidimo originalne avtorske vzorce tega najpomembnejšega nizozemskega mojstra 17. stoletja.

Naše bivanje v Lendavi smo zaključili z obiskom in druženjem v pravljničnem prostoru – "vikendici" Dušana Zvera, ki jo je on z velikim okusom in domišljijo uredil v "ledenici" (prostor v hribu, nalik pečini, v kateri so gostilničarji nekdanje davno, ko še ni bilo hladilnikov čez poletje držali led, ki se je pozimi sekal in v kosih dovažal z zmrznjene Mure). Bil je to najlepši možni način da še enkrat zberemo vtise in se poslovimo od prijaznih gostiteljev.

Pred vrnitvijo nazaj domov smo se ustavili še v turističnem kompleksu Terme Lendava – sistem bazenov z zdravilno termalno parafinsk mineralnom vodo v okviru hotela Lipa, kjer smo se do mile volje nakupali in sprostili, kar smo doživeli kot svojevrstno zaslužen nagrado za uspešno opravljeno misijo. Lahko smo tudi ponosni na način kako smo v Lendavi predstavili tudi naše društvo Kredarica in našo slovensko nacionalno skupnost – kakor glede kvalitete nastopa, tako tudi glede discipliniranega in odgovrnega ter olikanega obnašanja vseh udeležencev. Kot avtor projekta in vodja poti, se jaz vsem od srca zahvaljujem.

ANSAMBEL DS KREDARICA NA AVSENIKOVI GLASBENI DELAVNICI V BEGUNJAH

Letos je bila od 19. do 23. avgusta v rojstnem mestu najpopularnejšega slovenskega priimka, ko govorimo o slovenski narodni glasbi, Avsenika, v Begunjah na Gorenjskem, druga Avsenikova glasbena delavnica za Slovence v izseljenstvu tokrat v povezavi z 8. mednarodno Avsenikovo delavnico. Razen lastnih sredstev vodje in članov ansambla je udeležbo le tega na delavnici sofinanciral Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Del ansambla DS Kredarica iz Novega Sada je pod vodstvom Milana Bireša (kitara in vokal) in v sestavi: Vladimir Juzbašić (harmonika), Ninoslav Svijić (trobenta), Darko Horvatić (klarinet), Ivan Katava (bas kitara), ter pevki Katarina Medaković in Sara Bireš, prispel v popoldanskih urah 19. avgusta v Begunje, kjer so ga pričakali organizatorji delavnice dr. Zvone Žigon iz Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu in ravnatelj šole Uroš Hribar. Po namestitvi v bližnjem mestu Poljče je sledila večerja z organizatorji in ostalimi udeleženci delavnice, ki jih je bilo letos iz Argentine in Kanade in seveda mi iz Novega Sada. Zvone Žigon je v svojem imenu in v imenu Urada pozdravil prisotne in udeležencem zaželel veliko uspeha pri delu, medtem ko je ravnatelj Uroš Hribar na kratko razložil plan in program delavnice.

Naslednji dan se je začela delavnica, še prej pa so nam razkazali mesto Begunje, organizirali ogled z vodičem, ki nam je na kratko povedal o zgodovini mesta in okolici in nas seznanil z znamenitostmi mesta. Na koncu ogleda smo obiskali tudi tovarno športne opreme in jadrnic Elan. Popoldne po kosilu je sledilo spoznavanje z mentorji in individualno delo, vaje in pouk.

Delavnica je naravnana tako, da posamezniki, ki prihajajo in že obvladajo instrumente, še dodatno spoznavajo posebnosti tovrstne glasbe, potem pa si udeleženci izberejo skladbe, ki jih bodo izvajali na zaključnem koncertu, glede na svoje zmožnosti, oziroma zmožnosti na svojem instrumentu, pa naj je to bas, harmonika, kitara, bariton, klarinet, trobenta ali glas.

Vsak dan smo dopoldne vadili individualno, vsak svoj instrument s svojim mentorjem. Šele popoldne smo vadili vsi skupaj z usklajevanjem fines in poslušali eni druge.

Četrti dan ob 19:00 uri je sledil koncert vseh udeležencev in sicer vseh nas od daleč in ostalih iz Mednarodne delavnice, skupaj 42 udeležencev. Program je bil raznovrsten, od lahkih valčkov do hitrih polk (Slovenija, od kod lepote tvoje, Tam kjer murke cveto, Gorenjska polka, Iz Bohinja, itd).

Asambel Kredarica je dobil prostor za izvajanje za eno pesem in sicer Lovska trofeja, po izvajanju le te pa je dobil največji aplavz od udeležencev, gledalcev, a zlasti od mentorjev v publikli.

Sam koncert je ovekovečil tudi Sašo, vnuk Slavka Avsenika, ki je s svojim kvintetom izvedel nekoliko hitrih skladb. Glasbeniki ansambla Kredarica so individualno nastopali z ostalimi udeleženci celo čez 10 krat posamično.

Koncertu so prisostvovali, razen publike in udeležencev, tudi predstavniki časopisnih medijev in radija. Na koncu koncerta so udeležencem podeljena priznanja s strani Uroša Hribarja in dr. Borisa Jesiha, državnega sekretarja Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

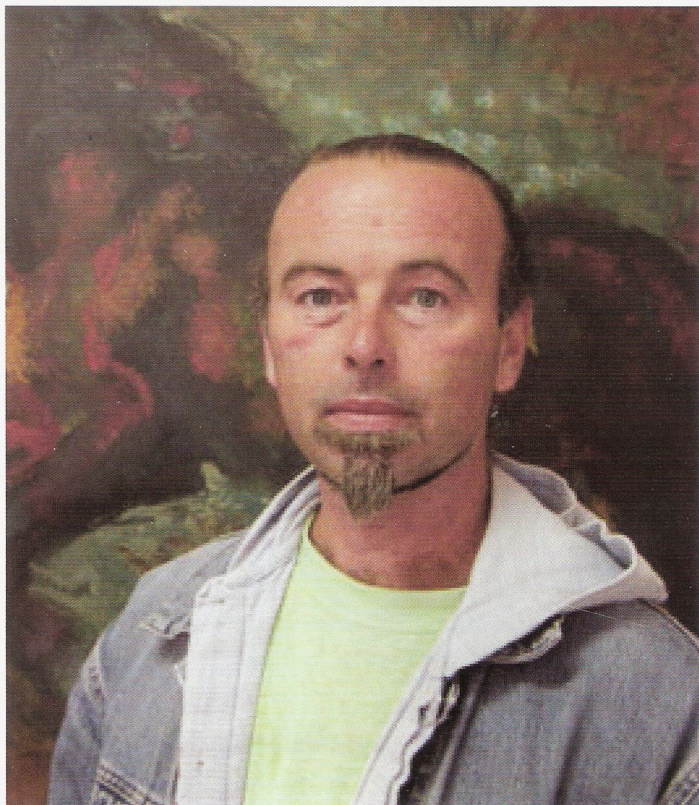
Petek, peti dan, je bil predviden za izpopolnjevanje in eventualno popravljanje sloga-stila z mentorji, medtem ko je bil ansambel DS Kredarica oproščen obveznosti, pa smo izkoristili priložnost za ogled Bleda pred odhodom domov, da se nekateri naši člani prvič okopajo v Blejskem jezeru.

Sodelovanje ansambla DS Kredarica iz Novega Sada predstavlja veliki pomen, ne samo za nas izvajalce in udeležence, ampak tudi za samo društvo, saj hkrati predstavljamo slovensko glasbo in kulturo izven svoje matične domovine, se naučimo veliko novega o slovenski narodni glasbi, pa tako lahko prenesemo svoje znanje tudi na ostale, ki živijo tukaj v našem okolju izven Slovenije. Polni glasbenega znanja in elana smo se vrnili v Novi Sad z željo, da se tudi prihodnje leto spet udeležimo delavnice, vsem pa, ki so nas podprli finančno ali kakorkoli drugače, smo neizmerno hvaležni in se priporočamo tudi v bodoče.

Milan Bireš,
vodja ansambla
Prevedla: **Elza Ajduković**

IGOR CVEJANOVIĆ ŽILNIK FABIJAN, akademski kipar in magister arhitekture

Magister Igor Cvejanović Žilnik Fabijan nam je znan kot avtor umetniških slik. Razstavljal je na vseh petih bienalnih razstavah Slovenija, odkod lepote tvoje. Za svoj prispevek pri delovanju društva je prejel več priznanj. Imam priložnost, da vam ga predstavim.

Ali bi mi, prosim Vas, povedali nekaj o sebi?

Rojen sem v Novem Sadu 1969. leta očetu Slobodanu Cvejanoviću in materi Zorici, rojeni Žilnik. Končal sem Osnovno šolo Jovan Popović na Limanu, potem 9. in 10. razred v Srednji šoli Svetozar Miletić, šolanje sem nadaljeval na srednji prometni šoli, hidronavtična smer, in postal podporočnik trgovske mornarice. Po srednji šoli sem pred vpisom na Akademijo umetnosti eno leto študiral fiziko na naravoslovno-matematični fakulteti v Novem Sadu.

Še kot otrok sem ob dedku Paji (Pavle Žilnik), ki je bil arhitekt, risal in kopiral risbe starih mojstrov Michelangela, Leonarda, Botticellija idr. Takrat sem se začel zanimati za umetnost. Ob dedkovih zgodbah „za lahko noč“ o epih, mitologijah Rima, antike, Mezopotamije, Egipta sem se formiral za bodoči poklic.

Na Akademiji umetnosti sem se vpisal na oddelek za kiparstvo. Med študijem sem užival in končal akademijo v roku. Ob koncu študija sem skupaj z mojima dvema prijateljema iz generacije dobil atelje na Petrovaradinski trdnjavi.

Ob očetu, ki je bil gimnastik, sem se že zelo zgodaj, že v obdobju od tretjega do petega leta starosti, začel ukvarjati s športom: s plavanjem, smučanjem, z gimnastiko in veslanjem.

Kako poteka Vaš dan?

Danes imam obveznosti kot oče, pa prvi del dneva posvečam družini, drugi del dneva delam v ateljeju, rišem, slikam, kiparim.

Ali imate kakšne težave pri delu?

Za zdaj nimam večjih problemov, razen finančnih, kar prinaša posledice in probleme pri nabavi materiala, pokrivanju stroškov stanovanja in pdb.

Vaše vezi s Slovenijo?

Moja babica Fanika Fabijan je rojena v Črnomlju, poročila se je z mojim dedkom Cvejanovićem, prišla v Novi Sad in tu nadaljevala svoje življenje. Bila je eden od devetih otrok, njihovi potomci danes živijo v Sloveniji: dedek - stric je v Mariboru, ostali so v Novem mestu, Ljubljani, Črnomlju ... Vzdržujemo stike.

Kaj bi izbrali kot lep dogodek v Vašem življenju?

Moj oče, športni zdravnik, je bil pogosto s športniki na njihovih zimskih in poletnih pripravah, jaz pa sem ga ponavadi spremljal na teh potovanjih. Tako sam spoznal razne predele in države: in planine, in more, celo bivšo Jugoslavijo, Avstrijo, Madžarsko...

V novjšem času so lepi dogodki povezani z mojo družino, rojstvo mojih otrok – sina Iztoka (nosi ime po glavnem junaku romana Pod svobodnim soncem slovenskega pisatelja Frana Saleškega Finžgarja) in hčere Doroteje.

Ali nam lahko poveste kakšno zanimivost?

V času od 10. do 20. junija 2010 sem bil na slikarski koloniji na Mostu na Soči. Organizatorji so pripravili ekskurzijo, v okviru katere smo videli čudovite predele, Tolmin, Goriška brda, Šmartno. Takrat sem, eden od redkih, preplaval Sočo in z mosta, visokega 17 metrov, skakal v ledeno reko.

Društvo Kredarica in Vi?

Moja teta Kristina – Seka, me je napotila v novoustanovljeno društvo Kredarica, v katero sem se včlanil 1999. leta in od tedaj sem redni član.

Pretežno se ukvarjate s slikarstvom. Recite nam nekaj o svojem umetniškem delu.

Zaradi pomanjkanja prostora za kiparjenje pa tudi zaradi gabarita materiala sem se pretežno opredelil za slikarstvo. Imam širok razpon slikarskega aspekta; tematika in slog mojih slik se spreminjata od razstave do razstave, od ciklusa do ciklusa, vsak predstavlja segmente mojega celotnega opusa. Tu so zastopani in se prepletajo realizem, ekspresionizem, secesija, abstraktno slikarstvo in moj osebni slog, ki se nenehno razvija v procesu iskanja.

Delam honorarno na fakulteti za tehnične znanosti na oddelku za arhitekturo pri predmetu prostoročno risanje. Tema moje magistrske naloge (zagovor 2005. leta) je bila Skulptura v arhitekturi Novega Sada, v okviru naloge sem izvedel dela na restavraciji katedrale (cerkev Ime Marijino) v Novem Sadu, kapele na Katoliškem pokopališču, Saborne cerkve, ikonostasa cerkve v Somboru, muzeja dr. Ilića in fasad v centru Novega Sada. To so bila v glavnem kiparsko-restavratorska dela na reliefih in kapitlih.

Udeležili ste se številnih likovnih kolonij, recite nam nekaj o tem.

Glavni aspekt dela v kolonijah je druženje, spoznavanje, skupinsko delo, medsebojna edukacija. Emocije, ki jih umetniki prinašajo iz kolonij, so vedno pozitivne, so most za prihodnost.

Naštejte nam nekatere od kolonij, na katerih ste sodelovali.

Prva kolonija, na kateri sem sodeloval, je bila v Mariboru leta 2000, potem so sledili Žuženberk, pa Mala Loka, Piran, okolica Ljubljane, Most na Soči ...

Zadnja v nizu je bila kolonija na Mostu na Soči v organizaciji Slovenske izseljenske matice. Kakšne so Vaši vtisi?

Predel je izredno lep. Ljudje so bili posebno gostoljubni, organizacija – na visoki ravni. Tema kolonije je bila Razglednice spominov, mentorica – ljubezniva Monika Ivančič Fajfar. Na kolonijo so prišli Slovenci z vseh strani sveta: s Švedske, iz Avstrije, Amerike, s Hrvaške, iz Italije, BiH in midva iz Srbije – Marijana Gregl - Bikar in jaz. Pridružil se nam je nekoliko domačih slikarjev, starejših in mlajših, ki so nam pomagali, da smo se lažje znašli in nam delali družbo.

Na koncu so, na zaključni razstavi, bile razstavljene številne slike v raznih tehnikah, ki so ostale kot darilo avtorjev organizatorju kolonije – Slovenski izseljenski matici. Kolonija se je končala s prijetno veselico.

V prostoru društva Kredarica, kjer se sedaj pogovarjava, se nahajajo tudi Vaše slike, ki ste jih podarili društvu. Katere slike so to?

Prva slika je portret Franceta Prešerna, potem plakat Ljubljanski zmajček in slika Most na Soči.

Vi ste član nekoliko združenj, kajne? Katerih?

Sem član SUZUV-a (Zveza združenj likovnih umetnikov Vojvodine) in Likovnega kroga (Združenje likovnih umetnikov Petrovaradinske trdnjave) pa tudi Društva Slovencev Kredarica v Novem Sadu.

Vaše slike so signirane z „Igor ČZF“. Pojasnite nam, prosim vas, kaj pomeni ta podpis.

Poleg imena stojijo začetnice mojega priimka: Cvejanović – priimek po očetu, Žilnik – dekliški priimek moje matere in Fabijan – dekliški priimek moje babice po očetu.

Sodelovali ste na številnih skupinskih razstavah, imeli pa ste tudi celo vrsto samostojnih razstav. Kaj nam lahko poveste o tem?

Imel sem več kot 40 samostojnih razstav. Zadnja razstava z naslovom Začetek je bila januarja in februarja 2013 v galeriji Poslovnega centra Apolo v Novem Sadu, ko smo trije umetniki: Dobro Marić, Ljubiša Baković in jaz razstavili slike v začetni fazi nastanka. Leto dni prej, januarja 2012, sem imel v Malem likovnem salonu Kulturnega centra Novega Sada samostojno razstavo z naslovom Deca.

Drugače sem razstavljal na več kot 100 samostojnih, kolektivnih in žiriranih razstavah doma in v tujini in sem dobitnik več nagrad.

Kaj bi sporočili članom društva?

Sporočil bi jim: „Gremo naprej!“

Pogovor vodila: **Marija Lovrić**
Prevedla: **Elza Ajduković**

PROSLAVA 1700 LET MILANSKEGA EDIKTA V NIŠU

21. septembra 2013n je v Nišu je bila velika svečanost ob 1700. obletnici Milanskega edikta, s katerim je cesar Konstantin Veliki (rojen 272. leta n. e. v Nišu od matere Jelene in očeta Konstancija Hlora) proglasil svobodo ispovedovanja krščanstva, kakor tudi vseh ostalih religij v okviru Rimskega cesarstva.

Skupaj s kardinali, nadškofi, škofi in duhovniki iz sosednih držav in regiona, poslanec papeža Franje kardinal Anđelo Skola, milanski nadškof, je služil Svečano sveto mašo s katero je Katoliška cerkev obeležila obletnico Milanskega edikta.

Na regionalnem romanju v Nišu, ki ga je Katoliška cerkev organizirala pod nazivom „Za svobodo svobodni“, je prisostvovalo nekaj tisoč romarjev iz vsega regiona. Na svečanosti so prisostvovali predstavniki oblasti Republike Srbije na čelu s predsednikom g. Tomislavom Nikolićem, princom Aleksandrom II Karađorđevićem in princezo Katarino Karađorđević, predstavniki delegacije Niške škofije SPC, predstavniki Vojske Srbije, člani diplomatskega zbora, predstavniki drugih cerkva in verskih skupnosti, kakor tudi župani Niša, Aleksinca in Zaječara in drugi ugledne osebnosti. Mašno slavlje je neposredno prenašala Radio Televizija Srbije.

Obletnica Milanskega edikta je zlasti pomembna ker je prišla v trenutku velike krize zahodne družbe ki, zanemarjajoč svoje korenine, in neuspešno začne iskati neko novo identiteto. To je tudi priložnost, kakor naglašja organizator proslave, beograjski nadškof Hočevar, da se ljudje spomnijo izvirnih vrednot.

V svojem pozdravu je nadškof Hočevar poklical da se veselijo „vsi: z Vzhoda in Zahoda Zapada, s Severa in Juga“ povdarjajoč, da znak Križa, v čigar imenu so zbrani, „povezuje vse in vsemu daje pravo mesto in prave odnose, prave vloge in prave naloge“.

Tekom svečanosti je publika slišala zbor Zvon katolikon in Zemunski komorni orkester, ki mu je dirigiral mag. Đorđe Stanković.

Razen uradnega programa, je na odru nastopilo še nekoliko zborov, med katerimi tudi Mešani zbor Društva Slovencev Kredarica” z ustreznim duhovnim programom. Zahvaljujemo se msgr. Stanislavu Hočevarju za povabilo za udeležbo, članu društva Draganu Domazetovu pa ker je poskrbel za naše bivanje v Nišu.

Društvo Slovencev "Kredarica"
Trg Slobode 3/2
21000 Novi Sad

ZAHVALA

Spoštovani!

Te Deum laudamus iz niškega stadiona Čair od sobote 21. 9. 2013 - na praznik sv. Mateja še vedno odmeva v mojem in v naših srcih.

Vsi mi iz beograjske nadškofije: duhovniki, redovniki in redovnice, vse Bogu posvečene osebe in verniki laiki, še posebej tudi jaz, smo globoko ganjeni zaradi tako velikih Božjih darov milosti, kakor tudi zaradi občestvovanja, ki smo ga tedaj doživeli.

Zato se Vam želimo najlepše zahvaliti za Vašo navzočnost med nami v dneh obhajanja slavlja 1700-letnice razglasitve Milanskega edikta. Hkrati Vam voščimo obilo Božjega blagoslova in trajno priprošnje prečišče Device Marije, Matere Cerkve! Še naprej se najiskrejeje priporočamo za Vaše molitve.

Z izrazi globoke hvaležnosti Vas pristočno pozdravljam v Gospodu!

Stanislav Hočevar
† Stanislav Hočevar,
beograjski nadškof in metropolit

Beograd, 4. 10. 2013

Beograjska nadškofija - Samostan Matineza 20 - 11000 Beograd - tel. +381 11 30 52 246 - fax. +381 11 30 52 248

Katja Juršić-Huzjan
Prevedla: Elza Ajduković

10. SREČANJE SLOVENSKIH PEVSKIH ZBOROV V SUBOTICI

V soboto 28. septembra 2013 sta se Mešani pevski zbor in Moška pevka skupina DS Kredarica udeležila 10. srečanja pevskih zborov v Subotici v organizaciji Društva Slovencev Triglav iz Subotice, ki ga finančno podpirata Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Skupščina mesta Subotica.

Na srečanju so sodelovali zbori društev Slovencev Planika iz Zrenjanina, Pojoča družba društva Sava iz

28. 09. 2013

MePZ Kredarica

MoPS Kredarica

Beograda, Kredarica iz Novega Sada in pevska skupina porabskih Slovencev, ki deluje v okviru Slovenskega društva iz Budimpešte ter zbor gostitelja iz Subotice.

Udeležence in publiko je nagovoril predsednik DS Triglav in pohvalil vse zборе, ki so znatno napredovali v desetih letih odkar traja manifestacija. Posebni gost prireditve je bila tudi Vokalna skupina Mezzo iz Novega mesta iz Slovenije, mlade pevke ki so s svojim nastopom publiko zelo navdušile, saj so prikazale nove trende v zborovskem petju.

Dvanajst pevk druži ljubezen do glasbe in petja ter želja, da popestrijo s svojimi nastopi glasbeno dogajanje v svojem

Vokalna skupina Mezzo

mestu in okolici, pa tudi izven Slovenije. Njihov repertoar zajemajo različne priredbe slovenskih ljudskih, sodobnih in tujih pesmi ter filmska glasba.

Na manifestaciji je bila tudi predsednica Upravnega odbora DS Kredarica Elza Ajduković iz Novega Sada, ki je po prireditvi v neobveznem pogovoru pozdravila gostitelje, predstavnike društev Slovencev in udeležence na srečanju. Gostitelji so po prireditvi udeležence tudi pogostili in so vsi še skupaj zapeli znane slovenske pesmi in podoknice in se v prijetnem vzdušju družili.

Elza Ajduković

VI. TEKMOVANJE V NORDIJSKI HOJI V ZRENJANINU

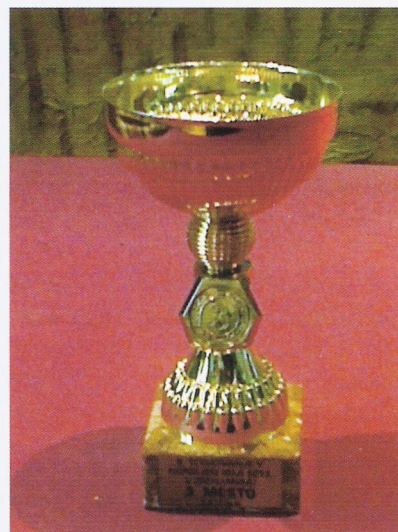

Foto: DS Planika

Društvo Slovencev Planika iz Zrenjanina je 14. septembra organiziralo VI. tekmovanje v nordijski hoji v Babatovu blizu Zrenjanina. Zbralo se je okoli 90 članov slovenskih društev in sicer Triglav iz Subotice, Kula iz Vršca, Sava iz Beograda ter Kredarica iz Novega Sada. Prisoten je bil tudi g. Milan Predan, namestnik slovenskega veleposlanika v Beogradu.

Tekma se je odvijala na stezi ob reki Tisi, dolžina steze je bila 9 km. Vsi udeleženci, 18 v ekipni konkurenci (6 ekip) in 48 v konkurenci posameznikov (20 otrok in 28 odraslih) so prišli na cilj. Ekipa DS Kredarica (člani: Ljubo Popović, Jasmina Veselinov in Đorđe Veselinov) je osvojila 3. mesto. Zmagala je ekipa iz Subotice, drugo mesto pa je pripadlo Zrenjaninu. Po končani tekmi je Milan Predan skupaj s predsednico DS Planika Martino Drča podelil kolajne in pokale najboljšim, druženje se pa v dobrem vzdušju nadaljevalo ob kosilu.

Ljubo Popović

AMICIS SREČANJE DRUŠTEV NACIONALNIH SKUPNOSTI VOJVODINE

Manifestacija Amicis – srečanje društev nacionalnih skupnosti Vojvodine je potekala 20. septembra 2013 v Novem Sadu ob 17:00 uri v domu Madžarskega kulturnega centra Petöfi Sándor, ki je bil organizator in gostitelj srečanja pod pokroviteljstvom Avtonomne Pokrajine Vojvodine. Predstavniki devetih nacionalnih skupnosti so predstavili svojo tradicijo, kulturo in jezik skozi razne oblike umetnosti s katerimi se ukvarjajo. Amicis je organiziran letos drugič.

Prisotne so pozdravili in nagovorili Márton Bálint Teodora, predsednica MKC Petöfi Sándor, mag. Nandor Deli, pokrajinski sekretar za izobraževanje, upravo in nacionalne skupnosti ter Milorad Đurić iz sekretariata za kulturo in javno informiranje.

V programu, ki se je odvijal v MKC Petöfi Sándor so se predstavili naslednji udeleženci: Rusinski kulturni center iz Novega Sada, Nemško združenje Donau, Društvo Slovencev Kredarica iz Novega Sada, Ukrajinski kulturni center, KOBZAR, zbor židovske občine Hašira, Slovaški kulturni center Jozef Šafarik, Hrvaško kulturno-umetniško in prosvetno društvo Stanislav Prepek, predstavniki romske skupnosti ter domačin MKC Petöfi Sándor.

Pred vsakim nastopom je napovedovalka prisotnim predstavila nacionalno skupnost in njene predstavnike. Društvo Slovencev Kredarica so zastopali najmlajši učenci dopolnilnega pouka slovenskega jezika pod mentorstvom učiteljice Rut Zlobec, in sicer Lana Dermanov in Marko Cvijetić z recitacijo in legendo o reki Dravi. Dobro pripravljena učenca sta bila prava osvežitev na odru pa so jima prisotni po nastopu tudi navdušeno zaploskali.

Še ena prireditev kjer smo iz DS Kredarice Novi Sad sodelovali je za nami in s ponosom lahko zaključimo, da smo še enkrat pokazali da imamo vedno kaj za predstaviti od poezije do glasbe ali otroških recitacij.

Marija Lovrić

Šola dopolnilnega pouka slovenščine

Z DONAVE K SOČI – POLETNA ŠOLA TOLMIN 2013

Letos smo mi, otroci, stari do 15 let, imeli privilegij, da smo se lahko udeležili poletne šole v Tolminu. Bilo nas je 56 otrok iz veliko držav, ne samo iz zamejstva in Evrope, pač pa iz celega sveta, npr. iz ZDA, Združenih arabskih emiratov ...!

Moj mlajši brat Zoran in jaz sva se imela zelo lepo. Vsi učitelji in mentorji v domu so bili zelo prijazni in gostoljubni. Počutili smo se prav kot doma, pravzaprav še bolje, saj so sicer poletni dnevi doma lahko dolgočasni. Vsak dan dopoldan smo imeli pouk. Bilo smo razdeljeni v skupine glede na to, kako dobro govorimo slovensko. Po kosilu je bilo organiziranih več različnih aktivnosti, ki smo jih preživljali razdeljeni v tri skupine. Te skupine se med seboj niso mešale, spreminjali so se samo programi.

Šola dopolnilnega pouka slovenščine

Najprej naj omenim rafting, potem popoldan ob dolini Soče, obisk treninga psov - reševalcev, potem obisk pri gasilcih, in seveda, dva izleta. Na prvem smo si ogledali muzej v Idriji, na drugem pa smo obiskali muzej 1. svetovne vojne na prostem, ogledali smo si slap Boka, potem kostnico iz 1. svetovne vojne v Kobaridu. Imeli smo veliko sreče, da je vreme bilo zelo lepo – mogoče mal prevroče, ampak prav zato mi je bilo na raftingu najlepše in dobro je bilo, kadar smo preživeli vroče popoldne ob dolini mrzle in bistre Soče. Več dni smo na nebu lahko spremljali padalce in razne letalce. Ti športi so v tujini zelo popularni. Naučila sem se veliko novih besed in je še pomembnejše - vsak dan se nam

je zdel prekratek, ker je bilo zelo zabavno. Spoznali smo veliko novih prijateljev in s starimi znanci pa smo se radi spet družili. Vsi skupaj pa bomo ostali v stiku preko interneta.

Če bi lahko, bi vsako leto ponovila to izkušnjo.

Poletno šolo sta organizirala Zavod za šolstvo in Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ob pomoči ČŠOD Soča v Tolminu.

Več: http://www.zrss.si/slovenscina/dopolnilni_poletna_2013.htm

Olivera Veselinov, 14 let

MLADINSKA POLETNA ŠOLA V LJUBLJANI 2013

Novosadska ekipa, ki se je udeležila MPŠ v Ljubljani 2013, ima zelo lepe spomine. Isidora in Rastko Veriš, Filip Popović, Srđan Veselinov in Vuk Maletin smo se skupaj učili slovenščino in spoznavali slovensko kulturo, ampak najljubše nam je bilo spoznavanje novih prijateljev iz celega sveta. Zmagali smo na tekmovanju v košarki skupaj z ostalim udeleženci z Balkana, Rastko Veriš je bil zmagovalec na tekmovanju v namiznem tenisu. Obiskali smo Bled, poskusili blejsko kremno rezino in se tudi kopali v jezeru. Na Kongresnem trgu smo se pridružili udeležencem prireditve Dobrodošli doma, na kateri so nastopali mladi iz Makedonije in Argentine. Najbolj zanimivo nam je bilo na sankanju na Rogli, kjer smo se tudi vozili z gondolo in imali lep razgled. Na pouku nam je bilo zanimivo, saj so naši učitelji poskrbeli, da se učimo skozi zabavo. Vsako noč smo se lovili in skrivali po sobah pred asistenti, ki so nas trpeli. Te poletne šole ne bomo nikdar pozabili. Upamo, da bomo tudi naslednje leto tudi dobili štipendijo in se lahko udeležili MPŠ 2014.

Hvala naši učiteljici Rut Zlobec kot tudi vsem našim učiteljem, asistentom in organizatorju MPŠ – Centru za slovenščino.

Isidora in Rastko Veriš,
Filip Popović, Srđan Veselinov
in Vuk Maletin

OTROCI SMO BILI NA MAVRICI – V SUBOTICI

Bilo je zelo lepo. Nastopali smo: Matej in David Konecky z igrico o dveh zajčkah, Marko Cvijetić in jaz pa z igrico o veverici. Gledali smo nastope otrok iz Zrenjanina, Vršca (Gudurice), Subotice, Beograda in Niša. Otroci iz Slovenije so plesali in peli Abraham ima sedem sinov. Peli so tudi

fantje iz Celja. Po kosilu smo se odpeljali na ergelo. Tam sem videla lipicance. Jahala sem konja in se peljala z vozom. To mi je bilo najbolj všeč.

Lana Dermanov, 8 let

LIKOVNI IN LITERARNI NATEČAJ DS KREDARICA OB DNEVIH SLOVENSKE KULTURE

Sodelovanje učencev dop. pouka slovenščine na likovnem in literarnem natečaju DS Kredarica ob dnevih slovenske kulture, ki je potekal maja letos, smo učitelji dop. pouka slovenščine predstavili na seminarju za učitelje slovenščine v tujini 4. julija 2013. Seminar je organiziral Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Rut Zlobec

PONOSNI SMO NA NAŠE ČLANE

ČESTITAMO naši članici in učenki dopolnilnega pouka slovenščine Maji Ljubić Skenderović za uspešno gostovanje njenih učencev iz Srednje glasbene in baletne šole iz

Novega Sada v Velenju s predstavo Kočoperitis. Maja je bila soredizerka. Veselimo se novih uspehov in povezav!

DS KREDARICA SE ZAHVALJUJE ZA DOTACIJE, DARILA IN SODELOVANJE:

URADU VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU
za sofinanciranje rednega delovanja in projektov društva v 2013

MINISTRSTVU ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT REPUBLIKE SLOVENIJE
za sofinanciranje dopolnilnega pouka slovenščine v šolskem letu 2012/2013

NACIONALNEMU SVETU SLOVENSKE NACIONALNE MANJŠINE
za sofinanciranje realizacije gostovanja društva v Lendavi

MESTU NOVI SAD IN ŽUPANU MILOŠU VUČEVIĆU
za pomoč pri realizaciji projektov društva

MESTNI UPRAVI ZA KULTURO NOVEGA SADA
za sofinanciranje izhajanja te številke

BEOGRAJSKEMU NADŠKOFU IN METROPOLITU MSGR. STANISLAVU HOČEVARJU

DRAGANU DOMAZETOVU - članu društva

VABILO ZA VPIS V POSEBNI VOLILNI IMENIK

Spoštovane Slovenke in Slovenci,

vabimo vas, da date svoj prispevek k formiranju Nacionalnega sveta Slovencev v Srbiji, v novem mandatu, za katerega bodo naslednje volitve junija 2014.

Do sedaj je v posebni volilni imenik po vsej Srbiji vpisanih že 1300 pripadnikov slovenske nacionalne skupnosti. Vabimo vas, da se tudi vi vpišete v posebni volilni imenik slovenske nacionalne manjšine v Srbiji, saj po Zakonu o nacionalnih svetih nacionalnih manjšin, z določenim številom vpisanih pripadnikov nacionalne skupnosti v svoj posebni volilni imenik, ta nacionalna skupnost zagotavlja pravico, da svoje predstavnike v nacionalni svet izbere direktno oz. na neposrednih volitvah, kar je bolj enostavno in lažje, kot je bilo to leta 2010, ko je ustanovljen prvi nacionalni svet, na način, ko smo morali zbirati podpise za posamezne elektorje, ker nas ni bilo dovolj vpisanih v volilni imenik.

Člani DS Kredarica, kot tudi ostali Slovenci v Novem Sadu, lahko obrazec Zahteve za vpis v posebni volilni imenik izpolnijo na Upravni enoti v Žarka Zrenjanina 2, kot tudi v prostorih društva.

Tretja možnost je, da obrazec Zahteve prevzamete na naslovu:

http://slovensci.rs/wp-content/uploads/2012/10/zahtev_pbs_upis_slovenacki13.pdf

ter da ustrezno izpolnjen (podatki iz osebne izkaznice) in lastnoročno podpisan obrazec prinesete v društvo ali pa direktno na Upravno enoto v Žarka Zrenjanina 2. Tisti člani društva, ki nimajo stalno prebivališče v Novem Sadu lahko zadevo opravijo na Upravnih enotah v svojih občinah. Po oddani Zahtevi za vpis v posebni volilni imenik slovenske nacionalne manjšine boste na svoj naslov od pristojnega organa prejeli odločbo o vpisu v posebni volilni imenik.

Za vse dodatne informacije in navodila ter morebitne negotovosti, smo vam na razpolago v prostorih društva.

S spoštovanjem.

Ivan Zavrtanik, predsednik
Društva Slovencev Kredarica in
člani vodstva društva

Bilten "Kredarica". Izhaja tromesečno. Uredniški odbor: **Silva Martinec** - v.d. urednica; **Elza Ajduković** - članica, **Marija Lovrić** - članica. Priprava za tisk: **Slobodan Juhas**. Tisk: „**TAMPOGRAF**“ Novi Sad. Naklada: 300 izvodov. Izvod brezplačen. Naslov uredništva: **Društvo Slovencev "Kredarica"**, 21000 Novi Sad, Trg slobode 3. Telefon 021/427-106. E-mail: kredarica@teamnet.rs. Rešenjem **Sekretariata za informiranje** štev.: 105-651-00104/2002-01 od 19. novembra 2002, Bilten "Kredarica" vpisan v Register sredstev informiranja. Izhajanje te številke sta finančno omogočila **Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu** in **Mestna uprava za kulturo Novega Sada**.

CIP - Каталогизacija у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад

061 . 237 (497 . 113 Нови Сад)

KREDARICA : bilten Društva Slovencev v Novem Sadu / urednica Silva Martinec . - Let. 1 , št . 1 (marec 2001) . - Novi Sad : Društvo Slovencev "Kredarica" , 2001 . - . - Ilustr . ; 30 cm

Tromesečno
COBISS.SR-ID 223276807

ISSN 1821-1070